

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2019

Bibliotek Botkyrka

Kultur- och fritidsförvaltningen

BOTKYRKA
**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**
BOTKYRKA

Botkyrka kommuns vision

Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid.

Kultur- och fritidsförvaltningens ansvar och uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling. Verksamheterna ska uppmuntra till att pröva nya saker och ge goda möjligheter till fysiska, sociala och kulturella utmaningar. Barn och ungdomar ska vara stolta över att bo i Botkyrka.

Värdegrund

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet utgår ifrån alla människors lika värde och grundläggande behov av utveckling, kultur, fysisk aktivitet, upplevelser, kunskap, hälsa, möten och av att vara delaktig. Botkyrka kommuns värdegrund¹ bygger på grundlagar och lagar som beskriver den gemensamma grund som samhället vilar på. Värdegrunden utgår från demokratiska principer och värnar om alla människors lika värde, rättvisa, jämlikhet och mänskliga rättigheter. Hos oss är mångfald norm och vi värdesätter alla oavsett kön, ålder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, trosuppfattning och funktionsnedsättning. Vi tror på öppenhet och transparens och att allmänheten ska ha god insyn i och kunna utöva medborgerlig kontroll över kommunens agerande.

Vår ledstjärna och våra värdeord

I Botkyrka har vi medborgarens fokus. Allt vi gör ska bidra till platsen Botkyrka och de som lever och verkar här. Botkyrkabornas behov, rättigheter och förutsättningar leder oss i vårt uppdrag så att de får det de har rätt till. Här är Botkyrkaborna självklara medskapare i all utveckling.

Värdeord handlar om övergripande förhållningssätt som definierar vår organisationskultur och vägleder oss och vårt agerande i vardagen. Våra värdeord är:

- Öppna
- Ansvarstagande
- Modiga
- Energiska

---

¹ Botkyrka kommuns värdegrund 2017-04-27

Ett jämlikt Botkyrka

- Botkyrka ska vara en interkulturell plats som präglas av samarbeten och möten över grupp- och stadsdelsgränser, jämlika livschanser och social sammanhållning.
- I Botkyrka ska alla flickor, pojkar, kvinnor och män ha samma makt att forma sina liv och samhället.
- I Botkyrka ska alla ha rätt till ett självständigt liv, egen sexualitet och integritet.
- Botkyrka ska vara lättillgängligt för alla – här blir en funktionsnedsättning inte till ett funktionshinder.
- Botkyrka ska vara en plats där alla invånare ska ha möjlighet till ett långt liv med god hälsa och välbefinnande²

Bibliotek Botkyrka

” Bibliotek Botkyrka är en motor i arbetet med lokal demokratiutveckling, mänskliga rättigheter och interkulturalitet i Botkyrka. Biblioteksverksamheten ska verka för ett långsiktigt hållbart samhälle genom att bidra till att minska ojämlikhet och möjlighetsskillnader. Biblioteken skapar interkulturella möten, bidrar till höjd kunskapsnivå och verkar för ökad folkhälsa.”³

Bibliotek Botkyrka består av sex bibliotek som alla färgas av det område de befinner sig i, av dem som besöker biblioteket och använder bibliotekens resurser. Biblioteken ligger i Hallunda, Alby, Fittja, Tullinge och Tumba, och dessutom finns det meröppna biblioteket i Vårsta. Därutöver kan invånarna nå många av bibliotekens tjänster på Bibliotek Botkyrkas webbplats.

Botkyrkas folkbiblioteksverksamhet formas om utifrån de behov och krav som invånarna ställer på sina bibliotek. Dessa påverkas av omvärldsfaktorer som digitalisering, minskande läsfärdigheter och ökande sociala klyftor. Samtidigt finns behov som biblioteken har i uppdrag att tillgodose som invånarna inte kommer till biblioteken med. Parallellt med att biblioteksrummet laddas med nya innebörder och funktioner behöver en ökande del av biblioteksverksamheten ske utanför rummet. Det kan handla om språk- och läsutvecklande arbete på andra platser och i andra verksamheter. Den strukturella omställningen, där resurser tydligt omfördelas från biblioteksrummets bemanning och funktioner, till det uppsökande arbetet återstår dock fortfarande att göra. Likaså de gränsdragningar gentemot andra verksamheter som krävs för att tydligare prioritera mellan olika behov och önskemål i biblioteksrummet.

Biblioteksverksamheten regleras genom ett antal styrdokument på olika nivåer, som alla rimmar väl med strategin Ett jämlikt Botkyrka. Bibliotekslagen (SFS 2013:801) är en ramlag som definierar bibliotekens allmänna uppdrag, i många delar i relation till UNESCO och

² Strategi för ett jämlikt Botkyrka 2017-05-23

³ Ur vision i Biblioteksprogram för Botkyrka kommun 2018-2022 (dnr KS/2016:674)

IFLA:s (International Federation och Library Associations) internationella folkbiblioteksmanifest. Enligt Bibliotekslagen är det prioriterat att arbeta med språkutveckling och läsfrämjande för målgrupperna barn och unga, personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter samt personer med annat modersmål än svenska.

Botkyrka kommuns biblioteksprogram gäller för perioden 2018-2022 och styr, tillsammans med de årliga Mål & budget-dokumenterna, bibliotekens långsiktiga utveckling. I biblioteksprogrammet beskrivs också bibliotekens grundläggande perspektiv. Dessa ska, tillsammans med kommunens värdegrund ligga som grund för alla aktiviteter och åtaganden som genomförs inom verksamheten:

- Mänskliga rättigheter
- Interkulturella och normkritiska förhållningssätt
- Medborgarens fokus och invånaren som medaktör
- Lokal utformning
- Samverkan

Prioriterade utvecklingsområden utifrån biblioteksprogrammet struktureras utifrån fyra huvuduppgifter, som benämns egenmakt, delaktighet, upplevelser och innovationer, och under varje huvuduppgift definieras insatser och utvecklingsområden. I arbetet med denna verksamhetsplan fångas följande prioriterade insatser upp genom Mål och budget 2019:

- Digital delaktighet för vuxna som behöver öka sin digitala kompetens. (Egenmakt)
- Att verka för positiva normer och attityder till läsning, med särskilt fokus på unga. (Egenmakt)
- Medier och arrangemang på många språk, på svenska och andra språk som finns representerade i kommunen samt nationella minoritetsspråk, för att stärka Botkyrkabornas identitet och samhörighet med andra. (Delaktighet)
- Boken kommer och uppsökande verksamhet mot äldre. (Upplevelser)
- Uppsökande arbete gentemot små barn och deras familjer. (Upplevelser)
- Biblioteksrum som skapar oväntade möten. (Upplevelser)
- Samarbeten med Botkyrkas kreativa aktörer och andra organisationer och individer som kan bidra till människors möjlighet att skapa inom ett vidgat textbegrepp. (Innovationer)

Uppdrag

Nya Fittja bibliotek öppnar i mitten av 2019, i nya lokaler tillsammans med Botkyrka konsthall. I arbetet med detta ingår att löpande informera Fittja invånare om förlopp och planer, och samtidigt skapa förutsättningar för varaktig och hållbar delaktighet i lokal och verksamhet från desamma. (Fittja bibliotek)

Projektet ”Botkyrkas alla språk - ett hyllsystem” består av att anpassa och införa ett hyllsystem i hela Bibliotek Botkyrka, som utgår från klartextsystem och nationella standarder för genrer och språk som Kungliga biblioteket utarbetat, som också gör det lätt

att förstå och navigera i biblioteksrummet. Fittja bibliotek blir först ut när det nyöppnar, och blir därigenom pilotbibliotek. (Fittja bibliotek)

Kultur- och fritidsförvaltningen önskar ett uppdrag från Kultur- och fritidsnämnden att utreda förutsättningar för och konsekvenser av samlokalisering av medborgarcenter och bibliotek. (Bibliotek Botkyrka)

Verksamhetsmål

Målområde/Process: 1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Nämndens mål:

1:2b Botkyrkaborna upplever att de kan påverka frågor inom nämndens verksamhetsområden som intresserar dem.

Verksamhetsmål: Botkyrkaborna upplever att de kan påverka bibliotekens verksamhet.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019
Andel biblioteksbesökare som är positiva till personalens bemötande är minst 95% ⁴	92%		95%
Andel biblioteksbesökare som anser att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja ökar. (%)	75%		77%

Målsatta mått, Kultur- och fritidsförvaltningen:

	Utfall 2018	Mål 2019
Andelen synpunkter som besvaras av förvaltningens verksamheter inom 10 dagar ökar.		

Målområde/Process: 2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Nämndens mål:

2:2a Ungas språk- och läsfärdigheter förbättras och läsandet ökar.

Verksamhetsmål 1: Ungas språk- och läsfärdigheter förbättras och läsandet ökar.

⁴ De flesta siffror hämtas från brukarundersökningen som görs vartannat år.

Verksamhetsmål 2: Barns tidiga språk- och läsutveckling förbättras genom att nyblivna barnfamiljer i Norsborg och Storvreten får hembesök från biblioteken i Hallunda och Tumba. Familjen får bokgåvor, högläsning och samtal om barns språkutveckling, och under 2019 hinner flera få sitt andra besök av biblioteket.

Verksamhetsmål 3: Språkutvecklande arbetssätt utövas av all personal.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel unga som anger att de läser på sin fritid ökar. (%) ⁵	46%	Mäts vartannat år	50%
Antal besök hos barnfamiljer, av insatsen Bokstart i Botkyrka. ⁶	45	285	525

Nämndens mål:

2:2c Botkyrkabornas egenmakt stärks genom att deras digitala färdigheter förbättras.

Verksamhetsmål 1: Botkyrkabornas egenmakt stärks genom att deras digitala färdigheter förbättras.

Verksamhetsmål 2: Botkyrkabornas medie- och informationskompetens (MIK) ska öka genom att biblioteken erbjuda aktiviteter som synliggör hur digitaliseringen påverkar maktrelationer, demokratiprocesser och nyhetsförmedling.

Målsatta mått, bibliotek:

	Mål 2018	Mål 2019
Minst 75% av deltagarna i bibliotekens aktiviteter gällande digitala färdigheter anser att deras färdigheter förbättrats efter avslutad aktivitet. ⁷	75%	75%

Målområde/Process: 3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Nämndens mål:

3:1b Unga Botkyrkabor har möjlighet att prova på arbete inom kultur- och fritidsområdet.

Verksamhetsmål: Unga Botkyrkabor har möjlighet att prova på arbete inom biblioteksområdet.

⁵ Fritidsvaneundersökning bland Botkyrkas barn- och unga (årskurs 4–9), i samarbete med utbildningsförvaltningen och gick ut till samtliga grundskolor i Botkyrka. Andel som uppger i undersökningen att de läser böcker eller tidningar varje dag eller flera gånger i veckan.

⁶ Beroende av och beräknat på antal födda barn i kommunen.

⁷ Mäts första gången 2018, genom ett självskattningsformulär utformat av biblioteken.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019
Antal feriepraktikanter inom biblioteken är minst 25.	25	25	25

Målområde/Process: 4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Nämndens mål:

4:1a Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv.

Verksamhetsmål: Botkyrkabor i alla stadsdelar har, genom sina lokala bibliotek, tillgång till Boken kommer och annan verksamhet riktad mot äldre.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel Boken kommer-låntagare i varje stadsdel:					
• Hallunda/Norsborg	14%	17%		20%	23%
• Alby	2%	6%		10%	14%
• Fittja	0%	3%		6%	9%
• Tullinge	42%	35%		29%	21%
• Tumba/Grödinge/Vårsta	42%	39%		35%	32%

Målområde/Process: 5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Nämndens mål:

5:1a Botkyrkaborna har goda möjligheter till en meningsfull fritid.

Verksamhetsmål 1: Botkyrkaborna har goda möjligheter till en meningsfull fritid.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2017	Mål 2019
Andel invånare som är positiva till biblioteksverksamheten i kommunen, är minst 90 (%)	89 %	90 %

Verksamhetsmål 2: Botkyrkaborna i alla stadsdelar har, genom sina lokala bibliotek, likvärdig tillgång till böcker och andra medier på Botkyrkas alla språk.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2016	Utfall 2018	Mål 2019
Andel utlån på Botkyrkas alla språk ökar. ⁸	14,7%	-	20%

Nämndens mål:

5:1c Botkyrkaborna upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra egna idéer och initiativ.

Verksamhetsmål: Botkyrkaborna upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra egna idéer och initiativ.

	Mål 2019
Andel aktiviteter som startas och/eller utformas utifrån invånarens idéer och initiativ (%) ⁹	20%

5:2a Botkyrkaborna har god hälsa med minskade skillnader.

Verksamhetsmål: Botkyrkaborna har god hälsa med minskade skillnader.

Målområde/Process: 6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Nämndens mål:

6:1a Kultur- och fritidsnämndens mötesplatser upplevs som trygga, tillgängliga, inspirerande och välkomnande.

Verksamhetsmål: Biblioteken upplevs som trygga, tillgängliga, inspirerande och välkomnande.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2017	Mål 2019
Andel besökare som anser att biblioteken är trygga ökar. (%)	92%	95%
Andel besökare som känner sig trygga utanför biblioteken ökar. (%)	77%	80%

⁸ Med alla språk avses alla språk utom svenska, utifrån flerspråkighet som norm. Siffrorna hämtas från Bibliotek Botkyrkas utlåningsstatistik. Har inte mätts sedan 2016, återupptas nu som målsatt mått 2019.

⁹ Har inte mätts tidigare men införs nu i bibliotekens aktivitetsstatistik.

Målområde/Process: 7 Effektiv organisation

Nämndens mål:

7:1a Kultur- och fritidsförvaltningen attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov.

Verksamhetsmål: Arbetsroller och -funktioner samt utvecklingsvägar inom organisationen är tydliga och bidrar på så sätt till att Bibliotek Botkyrka attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens för verksamhetens behov.

Målsatta mått, bibliotek:

	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019
Personalomsättningen bland bibliotekarier (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) minskar.		Siffror kommer först 2018 pga. byte av system	
Andel medarbetare som totalt sett är nöjda med sin nuvarande arbetsituation ökar.¹⁰	61%	Mäts inte 2018	70%
Andelen medarbetare som ser goda möjligheter att utvecklas i Botkyrka kommun ökar.	46%	Mäts inte 2018	60%
Bibliotekspersonalens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	76%		81%

Nämndens mål:

7:1b Bemanningen på förvaltningen ska spegla sammansättningen i befolkningen.

Verksamhetsmål: Bemanningen på biblioteken ska spegla sammansättningen i befolkningen.

Målsatta mått Kultur- och fritidsförvaltningen:

	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel (%) med utländsk bakgrund ökar, bland de anställda inom Kultur- och fritidsförvaltningen.	39%	40%	41%
Andel chefer med utländsk bakgrund ökar, inom Kultur- och fritidsförvaltningen.	6%	15%	18%

¹⁰ Siffror här hämtas från den årliga medarbetarundersökningen.

Nämndens mål:

7:1c Botkyrkaborna ska ha större tillgång till nationella och regionala resurser genom att förvaltningen samverkar med andra offentliga aktörer.

Verksamhetsmål:

Botkyrkaborna ska ha större tillgång till nationella och regionala resurser genom att biblioteken samverkar med andra offentliga aktörer.

Nämndens mål:

7:3a Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Verksamhetsmål: Energiförbrukningen i biblioteken minskar.

Volymer och nyckeltal

Volymer		Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019
Bibliotek	Antal besök inkl. på bibliotekswebb	636 568	621 378	564 689	600 000
	Antal bibliotekslån inkl. e-medier	336 003	312 260	297 516	320 000
Nyckeltal, resursmått		Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019
Bibliotek	Kostnad per besök på bibliotek	55,7	57,5	66,2	63,6 119,3
	Kostnad per bibliotekslån	107	114	125,7	